

Nordnorske leveranser til petroleumssektoren i 2010

Trond Slettbakk

Adm. direktør, Kunnskapsparken Nord AS

En fersk kartlegging av nordnorske leveranser til petroleumssektoren i 2010 viser vekst i Nordland og nedgang i Troms og Finnmark. Kunnskapsparken Bodø gjennomførte undersøkelsen i samarbeid med Petro Arctic, Kunnskapsparken Nord og Hammerfest og Omegn Næringsutvikling. Den ble finansiert av Statoil og de tre nordnorske fylkeskommunene. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført for to år siden (2008) og sammenligningen mellom de to årene gir interessant informasjon.

Det store bildet

Totalt leverte 189 bedrifter i Nord-Norge varer og tjenester til petroleumsindustrien for 3,64 milliarder kroner i 2010. Bedriftene oppga at 1733 årsverk var knyttet til disse leveransene. Kartleggingen omfatter bransjespesifikke leveranser med industrielt potensial og inkluderer ikke oljeselskapenes egen virksomhet, statlige institusjoner eller bedrifter innenfor bransjer som hotell, restaurant og matvarer.

Tabellen viser leveransene fordelt pr. fylke og endringer i forhold til 2008.

Fylke	Leveranser 2010	Endringer 2008-2010
Nordland	1,75 milliarder kr.	+ 11 %
Troms	0,34 milliarder kr.	- 20 %
Finnmark	1,54 milliarder kr.	- 22 %
Nord-Norge	3,64 milliarder kr.	- 8 %

Mens aktiviteten i leverandørindustrien var historisk høy i 2008, var effektene av reduserte investeringer nasjonalt og internasjonalt som følge av finanskrisen tydelige i 2010. Det er derfor ut fra generelle betraktninger ikke overraskende at leveransene også fra nordnorske bedrifter viste en nedgang fra 2008 til 2010.

Økning i Nordland

Bedriftene i Nordland rapporterer om økte leveranser i 2010, sammenlignet med 2008.

Nordland har sterke industrielle miljø og bedriftene virker å ha klart seg bra også i en tøffere konkurransesituasjon etter finanskrisen.

Tyngdepunktet (ca 1/3) av leveransene i Nordland kom fra bedrifter i Salten, men kartleggingen viste størst økning i leveransene fra bedrifter i basebyene Sandnessjøen og Brønnøysund. Basefunksjonene for feltene Norne og Skarv ligger i Brønnøysund (personell) og Sandnessjøen (forsyninger). I løpet av 2011 starter produksjonen på Skarvfeltet og i august 2010 åpnet en ny forsyningsbase på Horvnes i Sandnessjøen. Økte ringvirkninger rundt forsyningsbasene på Helgeland er kanskje ett av de viktigste funnene i undersøkelsen.

Nedgang i Finnmark – store ringvirkninger i Hammerfest

Tyngdepunktet av petroleumsleveransene i Finnmark utgjøres av større vedlikeholds- og modifikasjonskontrakter på Statoil LNG på Melkøya. Bedriftene oppgir at nedgangen i leveranser fra 2008 til 2010 skyldes mindre aktivitet i Hammerfest og reflekterer at anlegget på Melkøya er kommet over i en mer ordinær driftsfase.

Leveransene i 2010 var likevel betydelige, 1.54 milliarder, og ringvirkningene for Hammerfestsamfunnet er omfattende. Undersøkelsen viser at leverandørindustrien i Hammerfest omfattet 391 årsverk i 2010 og de største leverandørene rapporterer om større andel lokalt ansatte. I tillegg har Statoil 330 egne ansatte i Hammerfest og ENI bygger opp en egen organisasjon i byen for å forberede driften av Goliat.

Nedgang i Troms – lyse utsikter for 2011

Leveransene fra Troms i 2010 var 0,34 milliarder, en nedgang på mer enn 20 %. Hovedårsaken til nedgangen var at leveransene fra bedrifter i Harstad var halvert fra 2008 til 2010, fra ca 140 millioner kr. i 2008 til 71 millioner kroner i 2010.

Leveransene fra Tromsø var omtrent på samme nivå i 2010 som i 2008, ca 260 millioner kroner. Viktigste leverandører var innenfor støtte- og servicetjenester, samt forsknings- og utviklingstjenester.

Nedgangen i leveransene fra Harstad-bedriftene var så betydelig at vi gikk nærmere inn i tallene. Blant annet intervjuet vi lederne for de bedriftene som hadde størst nedgang. Følgende forhold forklarer 83 % av nedgangen:

- Tre bedrifter med kontrakter på høgt nivå i leverandørkjeden, stod for knapt 70 % av den rapporterte nedgangen i Harstad. Dette skyldes svingninger i markedet som disse kontraktene var rettet mot, for eksempel lavere boreaktivitet i Barentshavet og forskyving av oppgaver på grunn av omlegging av kontraktstruktur. Bedriftslederne oppfatter disse svingningene som normale og en del av sin kommersielle virkelighet. De rapporterer om høyere aktivitet og større leveranser i 2011.
- To bedrifter med registrerte leveranser i 2008 er pga omstruktureringer og nedlagte avdelingskontor ikke lenger representert med egne resultatenheter i Harstad i 2010.

Endringene av Statoils vedlikeholds- og modifikasjonskontrakter fra sommeren 2010, som bl.a. medførte at Aibel etablerte seg i Harstad høsten 2010, vil gi betydelige effekter på fagmiljø og leveranser allerede i 2011.

Nærmere informasjon om undersøkelsen på www.kpb.no eller www.kupa.no